

ნ ი ა ნ ბ ი

„ყვავილი უარშავანების
ურთუბით ირთვებიან,
მამრამ ყვავი რაბ უნ-
და პოირთოს უარშა-
ვანების ურთუბით,
მაინც ყვავილ ღარ-
ჩებ“
ი. სტალინი

საქს. ბიბლიოთეკა
თბილისი, 1941 წ.
ს. ცალი
№ 377

ქეოცლა

სად გაგონილა, სად თქმულა—მგელი გადიქცეს კრავადა,
ან ვინა ნახა, ყვანჩალა რომ არ მოსჩანდეს შავადა?
თუნდ ფარშავანგის გვერდითაც დაფდეს—მის საბაძავადა,

ფრთაში გაირჭოს მისი ფრთა, აჭრელდეს მოსართავადა,
ამაი ცდაა, ის წუწკი—მაინც დარჩება ყვავადა,
ეს დაისომოს ჰიტლერმა—დაბადებულმა სვავადა.

ნახ. ი. ვეფხვაძისა

„მე აღამიანს მათავისუფლებ, — ამბობს ჰიტლერი, — ღამამცი-
რბელი ჰიმერისაბან, რომელსაც სინიღისი ეწოდება. სინიღისი,
ისევე როგორც განათლება, ამხინჯებს აღამიანს. მე ის უპირა-
ტუნობა მაქვს, რომ მე ვერ მაქავებს თეორიული თუ მორალური
ხასიათის ვერავითარი მოსაზრება“.

ი. სტალინის მოხსენებიდან.

ერთ ღამეს, დაწოლის წინ ფიურერმა თაროდან ხელში შემთხვევით მოხვედრილი წიგნი გადმოიღო. გადაშალა შუა გვერდი და აბზაცით დაწყებული ფრაზები წაიკითხა: „ლევ ტოლსტოი გენიალური მხატვარი იყო. იგი იყო სინიღისი რუსეთისა“.

— ტოლსტოი რუსების, ესე იგი სლავების მწერალია. სლავები, მაშასადამე, კვლავ ინარჩუნებენ სინიღისს, ინარჩუნებენ მის გამომხატველ მწერალს!.. საცოდავნი და სამგზის საბრალონი! ისინი ჯერ კიდევ ვერ გათავისუფლებულან იმ დამამცირებელი ქიმერისაგან, რომელსაც სინიღისი ეწოდება. მე დავიხსნი აღმოსავლეთს, მე გავათავისუფლებ მათ სინიღისისაგან და მაშინ ტოლსტოის სახელის ხსენებაც საჭირო აღარ იქნება.

— მაინც რას აშაგებს სინიღისი? განმარტე ჰერ, რას აშაგებს სინიღისი განმარტე, რომ მეტი საფუძველი ჰქონდეს შენს მიმდევარს სინიღისის წინააღმდეგ დაუნდობელი ლაშქრობისათვის!—ჩასძახა მას მეორე ხმამ.

— როგორ თუ რას აშაგებს! სინიღისი ორ მოწინააღმდეგე აზრებს აჯახებს, იგი უფრო სწორს, უფრო მართალს ამარჯვებინებს. სინიღისი არ არის მართო ინსტიქტი. სინიღისი მოაზროვნეს უფრო ახასიათებს.

— მერე ეგ არის სინიღისის დანაშაული?
— უფრო მეტი! სინიღისი განათლება.
— მერე კულტურა, განათლება, ნუთუ...
— ხმა, კრინტი! არ ახსენო კულტურის სახელი. თორემ ამ წუთშივე ყუმბარას ვისვრია!.. დენტის ალივით ავაფეთქებ აქაურობას!
— დამშვიდდით! არ ვახსენებ, მაგრამ მე მაინც მინდა გავარკვიო, სინიღისი რა შუაშია...—მოკრძალებით წარმოსთქვა გამკრთალი ბგერებით მეორე ხმამ.

— იმ შუაშია, რომ სინიღისი, ისევე როგორც განათლება, ამხინჯებს აღამიანს.

— ამხინჯებს?!
— ამხინჯებს. ღიანს! სინიღისი ამხინჯებს აღამიანს! სიმამხინჯე და სინიღისი ორეულები არიან! სიტყვის „სიმამხინჯის“ ხსენებაზე თმაზე ხელი გადაისვა და სარკეში ჩაიხედა.—ჩაიხედა და... ჰოი საშინელება! სარკეში დაინახა სიმამხინჯე—მისი საკუთარი თავის ასახულება.

— სიმამხინჯე და სინიღისი ორეულები არიან!—წიშით გაიმეორა მან. გამოდის რომ მე სინიღისს ვატარებ! ჰოი საშინელება! ჰოი, ძალნო ჯოჯოხეთისანო! თან წაიღეთ თქვენგან მოგზავნილი მწარე მოჩვენება. ო, ეს მე არა ვარ! მისხენით სიმამხინჯი-წაგან: დამიხსენით სინიღისისაგან!—უცებ გამოფ-

ხიზლდა. მიხვდა, რომ ნერვები ღალატობდა. დასამშვიდებლად მოზრდილი ქიქით ბაგარიაში შემზადებული მაგარი სასმელი გადაჰკრა, ლოგინში ჩაემხო და მალე დაიძინა. რამდენიმე წუთის შემდეგ შემფოთებულმა ხმამალა წამოიყვირა:

— არიქა, მიშველეთ!
მოსამსახურებმა გაიგონეს დასაძინებელ ოთახში შეცვივდნენ. ექიმიც გააჩინეს. ფიურერმა ძილი გააგრძელა. ყველანი ღუმელით გასცქეროდნენ იმის სარეცელს.
— მიშველეთ, მიშველეთ! — კვლავ წამოიძახა ფიურერმა.
— აქა ვართ, რა გაწუხებთ? — მოკრძალებით შეეკითხა ექიმი.
— მიშველეთ! მახრჩობს!
— გეჩვენებათ! არავინ არის. დახრჩობას ვინ გაგბედავს?

სინიღისი

ვინ არ იცის, რომ სინიღისს კაცი ჩვენში უფლის, იცავს, ვისაც ის არ ახადია, მას საქვეულოდ ხალხი კიცხავს.

ვინც გაბედავს, შეუბღალოს მოქალაქეს აქ სინიღისი, იგი სასჯელს ვერ აცდება, ის იქნება დასჯის ღირსი,

მაგრამ იქ კი, — ფაშისტების „სამოთხეში“ ჩვენ რას ვხედავთ: ვერ უწოდებთ სინიღისს მქონეს ვერვის, — ვერ გაბედავთ,

რადგან იქ თვით „ფიურერსაც“ არ ქონია ის არასდროს, რაც მას არ სურს, — არც ერგება, როგორ უნდა მოინატროს?

იქ დევნილი სინიღისი ქონსახებში იმალება, რომ შერჩეულ დროს აინთოს ბრძოლის ცეცხლის ბრწყინვალეობად.

და როს ხალხი გაიმარჯვებს, როს ფაშიზმი დამარცხდება, „ფიურერიც“ — უსინღისო — სამუდამოდ დანაცრდება.

სანდრო.

— როგორ თუ ვინ! სინიღისი მახრჩობს! მიშველეთ! — კვლავ დაიძახა ფიურერმა და ამ სიტყვებზე თვალი გაახილა.

— რა დაგემართათ ჰერ? — მოკრძალებით ჰკითხა ექიმმა.

— არაფერი. უსიამოვნო სიზმარი ვნახე. დამტოვეთ მართო. საჭირო აღარა ხართ! — თქვა ფიურერმა და რამდენიმე წუთის შემდეგ კვლავ ძილს მიეცა. ცოტა ხნის შემდეგ მის წინ უცნობი კაცის აჩრდილი გაჩნდა.

— ვინა ხარ შენ? — შეეკითხა ფიურერი.
— მე ვარ მოსაზრება.
— როგორი მოსაზრება?
— მორალური ხასიათის მოსაზრება ვარ.
— რაო? მორალურიო? რა უნდა ჩემთან მორალური ხასიათის მოსაზრებას?
— უნდა შეგაკავო.
— გერასოდეს.
— მე დიდი ძალა მაქვს. მე ბევრი აღამიანი შეგიკავებია ამ ქვეყანაზე შენთან განსაკუთრებულ მიზნით მოვედი: აუცილებლად უნდა შეგაკავო.

— ვინ? მე უნდა შემაკავო?
— უნდა შეგაკავო და შეგაკავებ. შეგაკავებ! ფეხსაც ვერ დასძრავ ადგილიდან.

— ცდები. მე სხვა ვარ. მე ვერ შემაკავებ! ნაბიჯი უკან! წინ ნუ მოიწევი, თორემ გეცემი! წაღარა მეშვები? ესეც შენ! — ფიურერი ამ სიტყვებზე ზეზე წამოდგა სარეცელთან მდგომ საყვავილე სუფრას ხელი წამოავლო და აჩრდილს დაედგინა. გადმოსვარი და აივნის მოაჯირამდე გაიბრინა. მოაჯირით შესდგა და გამარჯვებულის ტონით ხმამალა დაიძახა:

— ხა-ხა-ხა-ხა! ხომ ვერ შემაკავებ! ხომ გაგაქციე! ახლა ხომ მიხვდი მე ვინა ვარ, მე ის უპირატესობა მაქვს, რომ მე ვერასდროს ვერ შემაკავებს ვერავითარი მორალური ხასიათის მოსაზრება!

ს. ისარიძე

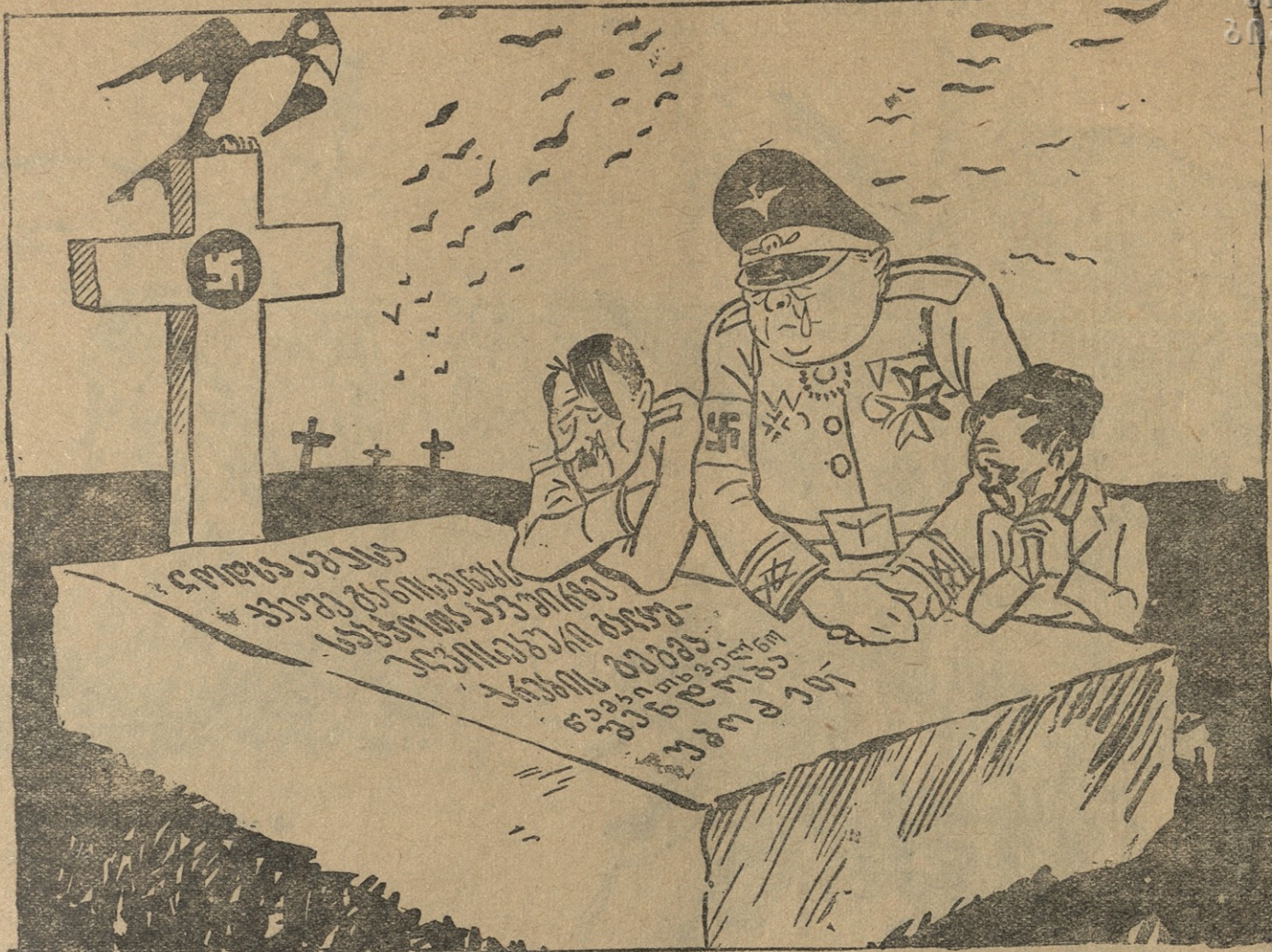

... ფაქტებმა დაგვანახა, რომ „ელვისებური“ გზამ სავსებით მარჯობის და უნიადგომ იყო. ახლა ეს გიშურს გზამ საზოლოდ ჩაუღილა უნდა ჩაითვალოს“.

ი. სტალინი

ნახ. ს. ნადარეიშვილისა

კომუნალიზმის გეგმის შესახებ

ჭირსუფლები დაუფიწყარ სამარესთან.

გ უ ლ ი

„უენ გული და ნერვები არა გაქვს, მოშინისინი არ გასაპირობება. ჩაიკალ ლმოზიეკა-ბისა და სიბრაღის გრძობა — მოჰკალ ყოველი რუსი, საბჭოელი, ნუ მოაჩიდავი, თუ უენ წინ იქნება მოხუცი, ან ძალი, გოგო, ან ბიჭი—დახოცა“.

გერმანიის სარდლობის მიმართვიდან ჯარისკაცებისადმი.

„პაულ თხილშენბერგს სკოლიდანვე ასსოვდა, რომ გული არის ანა-ტომიური სხეული.“

— აი, ეს არის გული, — უხსნიდა მას მასწავლებელი, — გული ნაწილია ცოცხალი სხეულისა...

— რად უნდა კაცს გული მასწავლებლო? — ეკითხებოდა მე-წვრილმანვე ვაჭრის შვილი, განებივრებული პაულ თხილშენბერგი.

— გული გრძობს, იგი შველის გონებას, ნერვებს, ტვინს, — მაგრამ შენთვის კმარა ამაზე ლაპარაკი, ამ საკითხზე მსჯელობას ფიურერი არ გვავალდებს...

ეს იყო თხილშენბერგის დაჭაბუკების ჰასაკის წინ, მაშინ თხილშენბერგი ჯერ კიდევ კარგად ვერ ერკვეოდა გრძობის საკითხებში, ესე იგი გულის ყადრი ჯერ არ იცოდა — მაგრამ როცა წამოიზარდა, წიგნებში ჩაეფლო, ჰენეს, გოეთეს, შილლერის ნაწერებს გაეცნო და გაიგო რა არის გული.

მაგრამ უფრო მეტად გაიგო გულის ყადრი, როცა მას მეზობლის თედოსქელი გოგონა, ქერა გრეტა მოეწონა. ღიმილით უცქერდა მას გრეტა და პაული გრძობდა, რომ გული თრთის, დელავს, ენთება სულ სხვა, რაღაც გამოუცნობი ცეცხლით.

— ვიცი, ვიცი რაც ყოფილა გული, — ამბობდა თხილშენბერგი, — გული ყოფილა სიცოცხლის, სიყვარულის, გრძობის, ადამიანობის დასაბამი.

და დღევანდელ პაულის გული.

მაგრამ აი, პაულ თხილშენბერგი გაიწვიეს ჯარში. აუხსნეს წესდება და, როგორც ფაშისტები იტყვიან — აუცრეს მას „ფიურერის სიბრძენი“.

— გახსოვდეს, რომ უენ ნაცისტი ჯარისკაცი ხარ, მაშასადამე, გული არა გაქვს, არც ნერვები გაქვს.

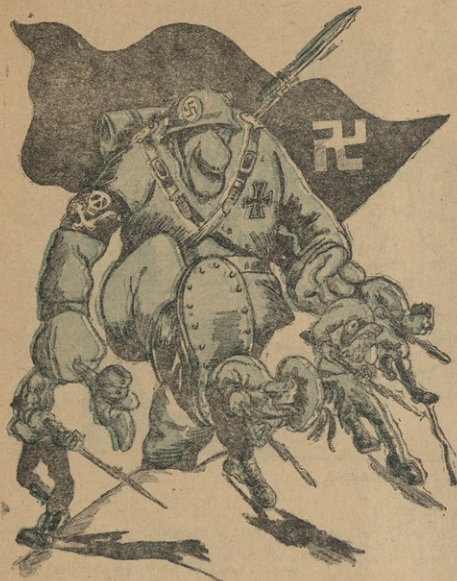
- კი მაგრამ, — წაილულულა თხილშენბერგმა.
 - რა მაგრამ?
 - აკი მაქვს გული, — აი, აქ სცემს რიტმიულად, ფეთქავს, გრძობს...
 - ხმა, კრინტი, ლაწირაკო! რას ქვიან, „მაქვს გული“, „მაქვს გრძობა?“ უენ ასეთი რამ აღარ გაგაჩნია, როგორც არიელს, გესმის?
 - მესმის ჰერ, ეფრეიტორ!
 - ამიერიდან უენი გული ფიურერის მკერდში ფეთქავს, გესმის?
 - მესმის ჰერ, ეფრეიტორ!
 - მაშასადამე, უენი გულის მაგიერობას ყველაფერში ფიურერის გული სწევს. ესე იგი, მოკალი, გაძარცვე, გადასწვი, ჟლიტე: ბავშვები, ქალები მოხუცები, — არავითარი სიბრაღული გესმის?
 - მესმის ჰერ, ეფრეიტორ!
- და პაული აღმოსავლეთის ფრონტზე გაისტუმრეს.
- იქ, მართლაც უგულო მანქანის წესზე ირჯებოდა თხილშენბერგი, როცა მას შეეძლო მოეკლა ბავშვები, მოხუცები, ქალები, ან ცეცხლისთვის მიეცა ხალხის სახლკარი, ან გაეჭურდა ის.
- მაგრამ აი, თხილშენბერგს პარტიზანებმა ტყვია სთხლიეს მკერდში. ტყვიამ გული გაუკაწრა, მაგრამ ცოცხალი გადარჩა შემთხვევით. სამიოდე კვირის შემდეგ, ლაზარეთში მწოლარე თხილშენბერგი ემუსაიდებოდა ერთ ახალგაზრდა მუშას, რომელიც რურის მაღაროებიდან იყო ჯარში გაწვეული:
- ერთი ესეც ამხსენი კურტ, აი, ჩვენ გვასწავლიან, რომ თქვენი გული ფიურერის მკერდშიაო და ალბად ამიტომ გადავრჩი, მაგრამ ფიურერს რომ გაუხვრიტონ გული, მაშინ ყველანი დავიბოცებით არა?
 - არა, მაშინ ყველანი გადავრჩებით, — იყო პასუხი.

ბაიან მოსყვება ნელი

ბაიან ნელას თამი გოგამი თამიანი დროებითი ზარბაზნით, უფროდ კამიან თამიანი კამიანს ირუფიანი, რომ ინი უმცალოდ სკოლს წითელ არმიის ზირსაბი ბაიანობაში. მანამ ნაზაფულა ბაიანობაში უფრო ბრახანი, რადან გაზაზანი, მაშ რაბოლა მინათის ბაი უფლები, რუნილობის, ბიბლიებისა და უნაბილის დახმარება...

ი. სბალინი

ნა. მ. ვაბოლსკისა.

ეს ფაშისტური მებრძოა ხედავთ რა უფლებია? მან მხოლოდ (მისი) სამეფო დაშპირად შეიშალა,

რომ მისმა წითელ არმიას ადუ დაეყენოს (ქელა) მანამ წითლის დარტყმისგან მინც კი სწავდა წელი...

პაზრნი უიუარკონი

იბალება იღებს პაზრნი, ის ცოცხალი ექვ ზღვაო, ი. კაცის სულს ამანხედებს ცოდნა თუ ვნაილება.

არებს კითხვა წინებისა, კაცი ხდება კითხვით ბედი, ვერ მიატყვამ კარვალ მონანს, ვერ გახდება კარგი მხეცი.

და თუ ვინმე ვერხად მოკალ სინაზი და რისხვით სავტმ, კაცი ხარ თუ თიის კოკა? ხომ შერცხვები კვეყანაზე?

თუ გსურს თუ თიარუფლად, წუ ვეკუნა სინდისი, არ დაზოგი სხვის სუფარა, არ ჩად არის თვი სხვობა?

მისთვის ვანდა ეს შუე ცაში, მისთვის ვანდა მთა და ველი,

რომ ეს ჰქონდეს მთლიად ფაშისტს, რომ მას ფლობდეს ვერმანილი.

ბუიის აღიღდის პრეტე თაგი: აკარგი ჰქრება როგორც ნინლი, მამ დავხიცოთ უკვდა სლაგი, კახიბი უფცხვით მათი სისლი.

შოგვერე მუვიარს მთელი ძალით, რომ ვერცვა რეხი ფაშე, მე ვაწერებს სოციალზმს და ბატონად ვინმეც ფაშისტს.

რომ ხელში მიღის ვივრა, ეს უფლებდა იცის ცხადით, მაგრამ ვევიკარს სიმარტე იგი რა ვივრანი დაიბადა?

მთლიური ამის მოქმელი ვანა ვეი ვერ იყინო! ატეია პეღლე წელი, მაჩრან ფურერისინი.

ღვითი ბაიანილიად

გისკისს

...მტდობრის ბიგინასა თამის დანაშაულთა სრ ბასრისა.

ი. სბალინი

ამ გომბეშოს სავიზდარსა ძლიერ უყვარს თაი, ზედავით, როგორ ვახერხლა? რომ არ გასკეუნება!

მოლოდინი და მკვილა

...მისი ბიგინაფლა ვაფისსიბა სწორად იმ ბაგაზმის ინვალისში, რომ ინვლი-სიტი პოლიტიკოსები დაუბაინინათ, მიხრან საუბრულთო ლაზარობას სარ ავოზირის წინადადება. ვაგარ ბიგინაფლში იმ მოსკეფდნა.

ი. სბალინი

ნა. დონისა

1. ვერცა ჰეს მქონდა ვანჩახევა ფონ ვასული ვანდებთ, ინვლისს ეწეა, ფაქობდა შემეხვებინა ვირვბით.

2. მაგრამ მისტეუდა სასტკად გაზრდ პრეციკია, და მას ლინდონში უყენეს სამ თიის კომბინაცი.

პაზრნი უიუარკონი

...ბიგინაფლა, პიბლიკი ნაგალოდინით იცხება და ვევალიფიკი ნაგალოდინს ი. სბალინი

ნა. გ. ლინდონისა.

— რამ გააცფა ფურერტი, რათ ხვეს ვაწეთებს?
— ნაოლიდინზე გულომოსული, რატომ მავიბაო.
— როგორ?
— ნაოლიდინი მოსკეფში მინც შევიდა და შემდეგ დაოლუბა, ფურერტი იც ეხე ილუპება, რომ მოსკეფში ვერ შევა.

ვე, ვაგისპეონი ქვეყანაე

...ბიგინაფლ ბიგინაფი ვიგა სიღამის, რომ ვეგონის ახალსი ფსიკინი და ვე ფსიკისის ვადა აღბაული საფუძემდელი ვაგონ-ალანის ვოლანს, რომელიც ვეგონს ვადა ანოს ანოთე-მოს და ვალანოს ბიგინაფლთა ივანარისობიბი რეგულა.

ი. სბალინი

პიტერულ ზოდიეს იგი ხელო, ხალხთა რევეით და სოცეით მხნეულები, შენ დანერვეი როგორც ხუხულა და არასოლის არ აშენდები!

თეთი შენი საეუე შენიე არიი, წარუღინით წალკაეის ყოიელ იბრიოლს რისხვით ამღარი ივგობის ხალხი.

გამანდგურებელ ომის მსურველი თეთიე მოიმიე განადგურებებს.

და «ფურერის» შვიგი სურვილი ღრითა სრბოლანში დაიბერება.

ინვარის სუსხმა ბიგინა ინვარის ვილარ ელიისის ვარდელ ჰევიეიდეს, ფარმეანგულად რაგინდ მთართოს ყევიე მარალის მინც ყევიეობდეს.

პიტერულ ზოდიეს იგი ხელო, საკუთარი მოწის ბარა ვერვლები, შენ დანერვეი, როგორც ხუხულა და არასოლის არ აშენდები!

კალე გოგონიმი

პასუხი აგებინეს

მოკალით, — ამოგზ გაინიბი, — შველა, შინც ჩვენი
წინააღმდეგია, მოკალით, მოკალით, ამისათვის
თქვენ კი არ გაქისრებათ პასუხისმგებლობა, არამედ
მე“.

ი. სტალინის მოხსენებებიდან

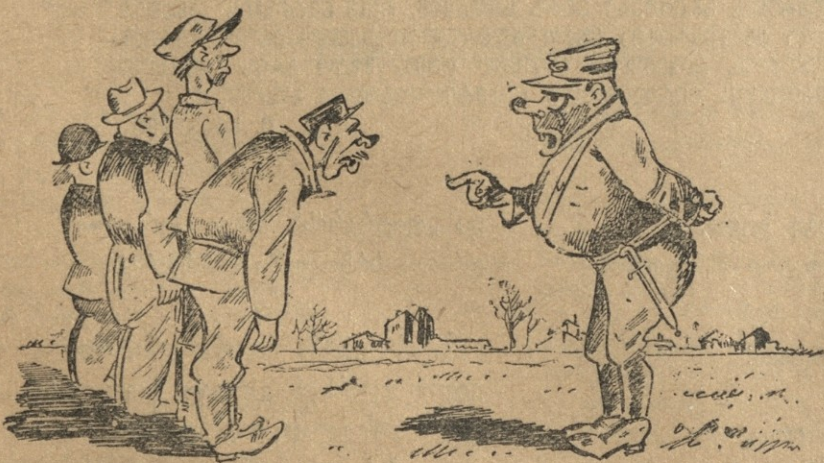
ნახ. დონისა.

— ახია ჩვენზედ ფრიც! გერინგის სიტყვა რომ დავიჯერეთ:
— „მოკალით და მე ვაგებ პასუხსო!“ — ჩვენც ვაგებრიყვდით და... ხედავ
პასუხიც ჩვენ გვაგებინეს.

„მოხალისეთა“ შორის

ნახ. დონისა

ფაუისტი ოფიცერი („მოხალისეს“) — გასწორდი, როგორ
მოხრილხარ წელში?
„მოხალისე“ — არ შემიძლია შერ, „მოხალისედ“ წამოყვანის
დროს ისე მცემეს გესტაპოვლებმა, რომ სამი ნეკნი ჩამიმტვრიეს და
ველარ ვიმართები.

ლაგაკაის მიგააკველი

„ჩვენი გარმანელ დაგა-
რობით, ესე-იგი ჰიტლერაღმდეგ,
ჩვეულბარიგად ფაუისტებს უწოდ-
ებენ. ჰიტლერაღმდეგ ეს თურმე
უმართებულად მიაჩნათ. და
დაჰინებით კვლავ და კვლავ
უწოდებენ თავს „ნაციონალ-
სოციალისტებს“.

ი. სტალინი

საწყალი თავის ამბავი
ცნობილი არის ქვეყნადა, —
თავგობას რომ თავილობდა,
ფრთები ჰქონოდა ეწადა.

და რაც მას ბედი ეწია
ყოველ კაცს გაუგონია,
ფრთები შეესხა, თუმც მის გვარს
ფრთები არასდროს ჰქონია.

ფრთები შეესხა მაგრამ რა?
ზნე და სახე აქვს თავისა,
რომ მას ფრინველი უწოდოს
აზრში არ მოსდის არვისა.

არც ფრინველია, არც თავგი,
ის საზოგადოებრივი —
მას აღარებენ თუ კაცმა
თვისი სახელი გამურა.

ისე მოსდით დღეს ფაუისტებს
ფაუისტობას უარყოფენ,
სოციალიზმს მოეჭიდნენ,
ღამურასებრ ამყოფენ.

მაგრამ კაციჭამიები
აღსავსენი მუდამ ბრაზით,
ავაზაკურ ბოროტ სახეს
ვერ დაჰფარვენ ფუტი ფრაზით.

ჟირიგელი

არც ისე საშიშია

მტარი არც ისე ძლიერია, როგორც მას
გოგინათი შეზინებულნი ინტელიგენტურა
გმინებამს. ეშმაკი არც ისე საშიშია, რო-
გორც მას გმინებამს.

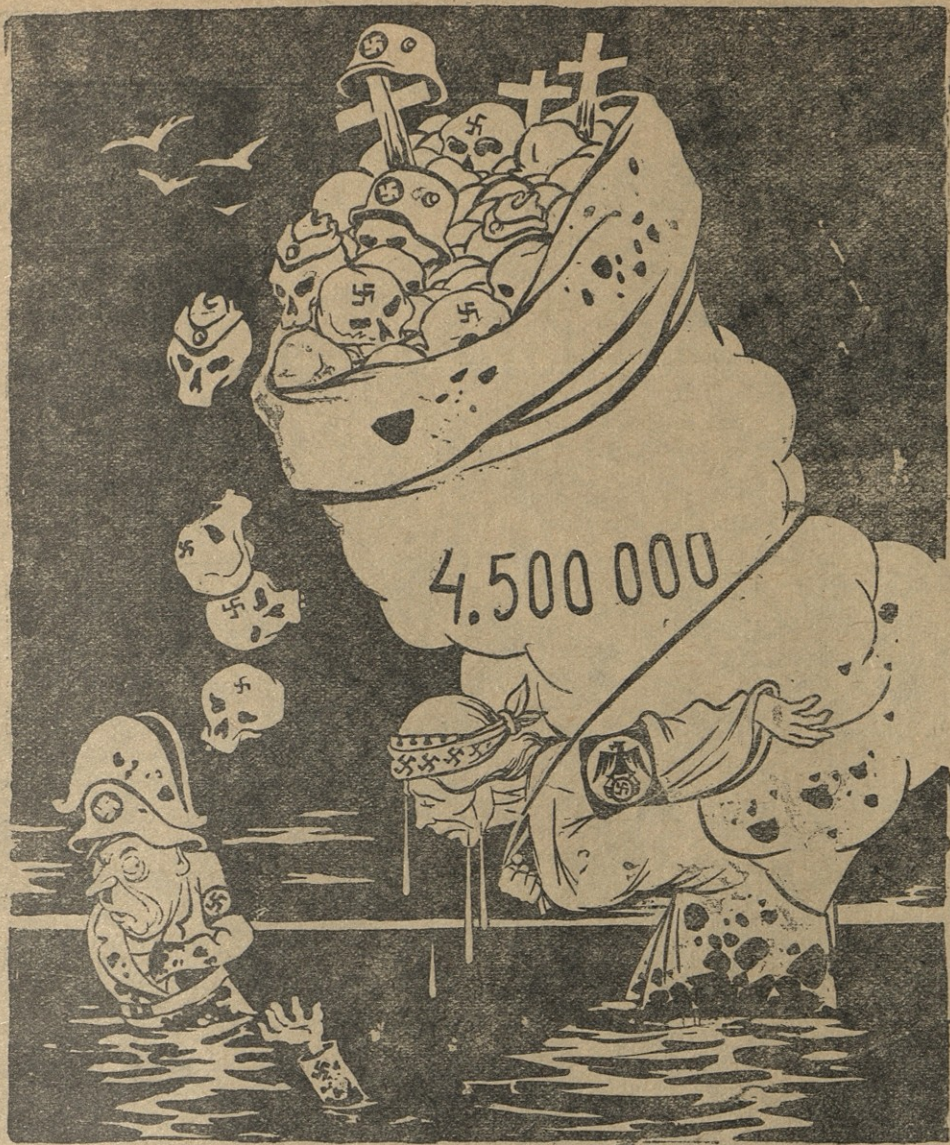
ი. სტალინი

წინათ თურმე ეშმაკი
მრავალს სწამდა, სჯეროდა,
ის ბევრს „მოვლინებია“
ტყეში ბუჩქის ჩეროდან;
ზღაპრად არის ნათქვამი:
ერთხელ ერთსა მხარეში
განიზრახა ეშმაკმა
ნავარდი და თარეში:
იწყო სტვენა, ყვირილი,
ფაფხური, კბილთა ღრჭენა,
მშიშარებს და უძლურებს
უძლეველად ეჩვენა...
მაგრამ ვისაც შესწევდა
ძალდონე და გამირობა,
ეშმაკს არ შეუშინდა,
ერთად შეკრეს პირობა

და ავსულს შეუტიეს
გაბედულად და ძლიერ,
შეაშინეს ბოროტი,
დაამარცხეს, დასძლიეს.
თქვეს: „ეშმაკი არც ისე
საშიში არ ყოფილა,
როგორც მას გვიხატავდნენ —
უძლეველად შობილად!“

უძლეველად აცხადებს
თავს ჰიტლერი ფაფხურა,
მალე ლაფს გადავასხამთ,
მასხარის ქულს დავსურავთ...
ვერაგ მტერს დავამარცხებთ,
თუმც იგი ძლიერია...
ჩვენი საქმის სიმართლეს
ჩვენში ქვანიც მღერია.

ილია სიხარულიძე

ამბობენ მანერკაიისა აუტყდა ზურგის ფხანაო, ფიქრობს: რა დღეში ჩავარდი დამიდგა ცუდი ხანაო.

დავევარდი იშვილებიდან ველარ სურის ჩემი ხმალიო, სიბერეც შემომეპარა დავორი ტყავი და ძვალიო.

ვფიქრობდი გამარჯვებით შევქმნიდი უკვდავ სახელსა, ამოგქაჩავდი რუსეთში ოქრო-ვერცხლს აურაცხელსა.

ლენინგრადს ვისაუშვებდი მოსკოვში გვამი სადილსა, და უკვე ავისრულებდი დიდინის გულის წადილსა.

მაგრამ ეს რა დღე დამადგა წელში გამიდგა ქარები, სულ პანტასავით სცივიან ჩემი ნაქები ჯარები.

რუხველტიც გვითვლის, შესდექით, თავი ანებეთ ომსაო, თორემ გვიანდა იქნება როცა თქვენ მოხვალთ გონსაო.

ზურგში ნამცეცი პურისთვის არის თავბრის მტვრევაო, ვგრძნობ აღშფოთების რისხვან ჩემს თავზე დამისხრევაო.

ფიურერმაც დამიფიქვა აღარ აქვს ჩემი ფიქრო, და ვხედავ უფსკრულისაკენ ელვისებურად მივჭრო.

დ. ჯავახიანი

გერმანია — მეტი აღარ შემიძლიან ამ ტვირთის ზიდვა, სად მივყევარ აღოლფ?

ჰიტლერი: მომყევი, მომყევი, ბოლოც მალე იქნება.

გერმანია: გამიჭირვა საქმე შენმა ბოლომ, ნეტავი მალე იქნებოდეს ის.

ქონულიქვი

„...საბოლოო ზურგი არასოდეს არა ყოფილა ისე მტკიცე, როგორც ახლა“.

ი. სტალინი

— გემდური, უსათუოდ გემდური, — შეუთვალა კოლმეურნე ბრიგადირმა ნათელაშვილმა ზეინკალ ვახტანგ ალიონიძეს, — თუ ერთხელ კიდევ გაიმეორე შესეთი ამბავი, საბოლოოდ მეწყინება.

— ალიონიძემ წაიკითხა ნათელაშვილის წერილი და საპასუხოდ დასწერა: — მეც გემდური, უსათუოდ გემდური! თუ ერთხელ კიდევ გაიმეორე მასეთი საქციელი, საბოლოოდ ნაწყენი დავრჩები.

მოჩნუბართა შორის კამათი გამწვავდა. მერე და რა მეგობრები იყვნენ! ნათელაშვილი ყოველ წელიწადს ორჯერ მოსავლის აღების შემდეგ და გაზაფხულზე — საპირველმისოდ, ესტუმრებოდა ზეინკალს ქალაქში და სტკებოდა ქალაქის მრავალფეროვანი ცხოვრებით: ზეინკალიც სამაგიეროს უხდიდა მეგობარს და ყოველ ზაფხულს ცოლშვილი-ანად ესტუმრებოდა სოფელში ისიც სტკებოდა ჩვენი სოფლის სიმშენიერი. არ ყოფილა შემთხვევა, რომ მათ საყვედური ეთქვათ ერთმეორისათვის, ამებზე უყვარდათ ერთმანეთი.

და ახლა... საქმეში მეგობართა მეგობრები ჩაერივნენ: — რამ გაგაგვიჟათ, რა წერილებს უგზავნით ერთმანეთს! — უსაყვედურებდნენ მათ.

მაგრამ არაფერი სჭრიდა. ბოლოს ორივენი შეხვდნენ ერთი-მეორეს. ეს მოხდა სრულიად უბრალოდ. ბრიგადირი ნათელაშვილი ქალაქში ჩამოვიდა, მას კოლექტივის წევრთა საჩუქრები წამოეღო საშფო ნაწილისათვის და საღამოს ზეინკალს ქალიშვილს შეხვედრდა.

— ძია ვანო, გენაცვალე, სადა ხარ? რატომ დაგვივიწყე? — მივარდა გონა მამის სიყრმის მეგობარს და გადაეხვია. ძიამ შუბლზე აკოცა.

— როგორ ხაროთ სახლში? დედა როგორაა? შენი ძამიკო რას იწერება ფრონტიდან?

— კარგად ვარო, ვიბრძვიო... — მასეთი წერილი მეც მომწერა...

გოგონამ ბევრი აღარ დააყოვნა, მაშინვე წაიყვანა სახლში ვანო. ვანომ შემხველ კამერაში გაიარა და სავსე ხურჯინი წამოიღო. ზეინკალს ორი ამხანავი ჰყავდა სტუმრად. ვანომ ხურჯინი დერეფანში

დასტოვა და შევიდა. გულთბილად მიესალმა დიასახლისს და სტუმრებს შემდეგ ზეინკალსაც ჩამოართვა ხელი.

— ისევ ჩხუბობთ? — ღიმილით იკითხა დიასახლისმა, ამის საპასუხოდ ზეინკალმა ბრიგადირის წერილი გამოიტანა და წაიკითხა, ბრიგადირმაც ამოიღო ზეინკალის წერილი.

— არა გრცხვენიათ? ამ ომის დროს ჩხუბობთ? მტრების გულს ახარებთ? — იკითხეს სტუმრებმა.

გაიმართა კამათი. მოუხმინეს ორივე მხარეს, იმსჯელეს და შეადგინეს ოქმი, სადაც ჩასწერეს:

„ალიონიშნოს, რომ ზეინკალმა ვახტანგ ალიონიძემ აწყენინა თავის მეგობარს ვანო ნათელაშვილს მით, რომ დაარღვია პირობა — მეგობრისათვის შეუტყობინებლად არც ერთი ახალი რეკორდი არ დაემყარებინა. ფაქტიურად მან მთელი კვირა განუწყვეტლივ დაჰყო წარმოებაში, დაამყარა სამი ახალი რეკორდი და მთელი სარეკორდო გამოიმუშავება თავდაცვის ფონდში შეიტანა. ეს ამბავი ნათელაშვილმა გაიგო არა ალიონიძის საშუალებით, არამედ გაზეთების საშუალებით.“

მეორეს მხრივ ალიონიშნოს პირობის დარღვევა ნათელაშვილის მხრივაც მან ომთან დაკავშირებით უდნაკარგოთ აიღო მოსავალი, გადაჭარბებით შეასრულა სახელმწიფო ვალდებულება და თესვის გეგმის ვადაზე აღრე დამთავრებასთან ერთად, დამატებით დათესა ხუთი თავდაცვითი ჰექტარი. და ყველაფერი ეს ალიონიძემ გაიგო არა პირობად ნათელაშვილისაგან, როგორც იყო პირობა, არამედ იმავე გაზეთების საშუალებით.

მიღებულ იქნას მხედველობაში ორივეს განცხადება, რომ ფრონტისათვის ასეთი გაცხარებული მუშაობის გამო, მათ მიმოწერის საშუალება არ ჰქონდათ და ორივე მხარეს მიეცეს წინადადება შერიგების შესახებ“.

აქტის წაიკითხვის შემდეგ მოხდა შერიგების ცერემონია, რაც ხელის მაგრად ჩამორთმევაში, ვუჟაკურ მოხვედრაში, შემდეგ გატენილი ხურჯინის გამოტანასა, გახსნასა, იქიდან ბევრი საინტერესო რამეების ამოლაგებასა და შემდეგ კი ფრონტისა და ზურგის დღეგრძელობაში გამოიხატა.

ამაოდ იღრინებინ გერმანელი ფაშისტები, მათი იმედი ამ საკითხშიც ისე ჩაიფუშა, როგორც მათი „ელვისებური“ შეტვის გეგმა. საბჭოთა ზურგი არასოდეს არ ყოფილა ისე მტკიცე, როგორც ახლა.

ალ. მაღულარია

ქნუზის ჭკუა

„... ჯერ ერთი, არ უნდა დაგზავნიყუდეს ამასთან ნაკოლონის ბედი, მეორე კი, — ჰიტლერი ისე ჰგავს ნაკოლონს, როგორც კატის კნუტი ლომს...“

ნახ. მ. ვადბოლსკისა.

ე. სტალინი
გიგლიორთქვა

გალახული კატის კნუტი, ლომის გვერდით წამოხკუბდა და უეცარ სიამაყით, თითქმის სული შეუგუბდა: — საკვირველი მსგავსებაა, მთლად მე მგავს ეს ცხოველიო, ამის გამო, მეც ლომის კერძს მოვიტხოვ და მოველიო.

მაგრამ როცა სხვის ულუფას წაატანა თათი წვრილი, ისე დასცხეს, რომ მჩხვანა ძირს დაეცა გასრესილი.

„ფიურერსაც“ გულით ნებავეს — ბონაპარტეს ბაძვა იწყოს, მაგრამ უფოვს კნუტის ზვედრი ახსოვდეს, არ დაივიწყოს.